

Etusivu>Oikeudenkäyntimenettelyt>Videoneuvottelut>Todisteiden vastaanottaminen videoneuvottelun avulla
Todisteiden vastaanottaminen videoneuvottelun avulla

Italia

1 Voidaanko todisteita vastaanottaa videoneuvottelun välityksellä joko niin, että pyynnön esittänyt tuomioistuin osallistuu videoneuvotteluun omassa jäsenvaltiossaan, tai niin, että pyynnön esittänyt tuomioistuin ottaa todisteet välittömästi vastaan? Jos voidaan, mitä kansallisia menettelyjä tai lainsäädäntöä tällöin sovelletaan?

Italian oikeusjärjestyksessä ja erityisesti siviiliprosessilaissa (*Codice di Procedura Civile*) ei ole erityisiä sääntöjä todisteiden vastaanottamisesta videoneuvottelun välityksellä.

Videoneuvottelu on silti käytössä Italian oikeusjärjestelmässä.

Siviiliprosessilain 202 §:n mukaan tutkintatuomarin on määritettävä todisteiden vastaanottamisen aika ja paikka sekä todisteiden vastaanottamisen tapa. Neuvoston asetuksen (EY) N:o 1206/2001 mukaisesti tuomari voi käyttää todisteiden vastaanottamisessa videoneuvottelua.

Siviiliprosessilain 261 §:n mukaan tuomari voi käyttää nauhoitettua materiaalia, mikä edellyttää mekaanisten apuvälineiden tai menettelyjen käyttöä.

Videoneuvottelu on erikseen mainittu rikosprosessilaissa (*Codice di Procedura Penale*) (esimerkiksi 205 ter §).

Näin ollen mahdollisuus rajoittaa asetuksen 10 artiklan ja sitä seuraavien artikloiden mukaisen menettelyn soveltamista sillä 10 artiklan 4 kohdassa mainitulla perusteella, että se on ristiriidassa jäsenvaltion lainsäädännön kanssa, voidaan sulkea pois.

Videoneuvottelupyynnön noudattamista voidaan rajoittaa ainoastaan huomattavien käytännön hankaluuksien perusteella.

Erilaisten todisteiden vastaanottamiseen sovelletaan EU:n lainsäädäntöä, Italian siviiliprosessilakia sekä vastaavia täytäntöönpanosäädöksiä.

Kun asetuksen 17 artiklassa kuvattuun menettelyyn liittyvien, artiklan 5 kohdassa lueteltujen vaatimusten täytyminen on tarkistettu ja välittömälle todisteiden vastaanottamiselle on annettu lupa, pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion on edistettävä videoneuvottelujen käyttöä ja pyynnön vastaanottaneen oikeusviranomaisen on tapauskohtaisesti tarkistettava, että tämä todisteiden vastaanottamisen tapa on mahdollinen.

Näin ollen 10 artiklan ja sitä seuraavien artikloiden tai 17 artiklan mukaisesti hyväksytyn pyynnön perusteella kaikki todisteet voidaan vastaanottaa videoneuvottelun välityksellä, paitsi silloin, kun tästä aiheutuisi huomattavia käytännön hankaluuksia sen vuoksi, että pyynnön vastaanottanut oikeusviranomaisen ei voi käyttää näitä viestintävälineitä.

2 Onko asetettu rajoituksia sille, ketä videoneuvottelun välityksellä voidaan kuulla? Voidaanko tällä tavoin kuulla esimerkiksi vain todistajia vai myös muita henkilöitä, kuten asiantuntijoita tai asianosaisia?

Videoneuvottelut ovat hyödyllinen apuväline todistajien ja oikeudenkäyntimenettelyjen osapuolten kuulemiseen. Yhteensopivuusongelmia Italian lainsäädännön kanssa ei ole, vaan siinä päinvastoin edistetään todistajien kuulemista, osapuolten epävirallista kuulemista sekä näiden kuulustelua valan nojalla.

Asiantuntijoiden kuulemisessa erityisesti välittömän todisteiden vastaanottamisen yhteydessä (17 artikla) on otettava huomioon asiantuntijalausnon hyväksymisen edellytykset.

Italian lainsäädännössä asiantuntijan lausuntoon sovelletaan siviiliprosessilain 61 §:ä ja 191–201 §:ä. Asiantuntijat antavat tavallisesti kirjallisen lausunnon (siviiliprosessilain 195 §:n 2 momentti), mutta tuomioistuin voi myös pyytää selvennystä. Asiantuntijan kuulemiselle videoneuvottelussa ei siis pitäisi olla esteitä sen jälkeen, kun hän on toimittanut kirjallisen lausuntonsa. Italian siviiliprosessilain mukaan oikeuden puheenjohtajan on niin tarpeelliseksi katsoessaan kutsuttava asiantuntija osallistumaan oikeudenistuntoon tuomarien ollessa läsnä ja esittämään lausuntonsa suljetussa istunnossa osapuolten ollessa läsnä, jotta nämä voivat täsmentää ja esittää asiansa puolustusasianajajansa välityksellä.

3 Onko videoneuvottelun välityksellä vastaanotettavien todisteiden tyyppille asetettu joitakin rajoituksia?

Videoneuvottelu vaikuttaa olevan tehokas tapa vastaanottaa todisteita, kuulla todistajia kasvotusten sekä saada osapuolilta lausuntoja.

Säännöissä ei kuitenkaan oteta selkeästi kantaa siihen, millaisista tai kuinka painavista todisteista on kyse, ja esimerkiksi grafologisten selvitysten, geneettisten tietojen selvittämisen ja puhelintodisteiden yhteydessä voi ilmetä käytännön ongelmia.

4 Onko olemassa rajoituksia, jotka koskevat paikkaa, jossa henkilöä voidaan kuulla videoneuvottelun välityksellä? Onko kuulemisen pakko tapahtua tuomioistuimen tiloissa?

Tavallisesti todisteet vastaanottaa pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion alueellisesti toimivaltainen oikeus- tai poliisiviranomainen, mikäli sillä on käytettävissä sekä tarvittava laitteisto että avustavaa henkilöstöä. Esimerkkejä videoneuvottelujen käytöstä siviilioikeudenkäynneissä ei kuitenkaan ole. Rikosoikeudenkäynneissä videoneuvotteluja käydään yleensä pyynnön vastaanottaneen oikeusviranomaisen muutoksenhaku tuomioistuimen alueella sijaitsevassa sopivassa tilassa (tuomioistuinsali, tuomioistuin, jossa on turvavalvonta, tai vankilan tiloissa sijaitseva huone), jossa on soveltuva välineistö.

5 Onko videoneuvottelun välityksellä järjestetyn kuulemisen nauhoittaminen sallittua, ja jos on, ovatko siihen tarvittavat laitteet käytettävissä?

Kuulemisen tallentamiselle ei ole lainsäädännöllisiä esteitä, mikäli pyynnön esittäneen valtion lainsäädäntö sallii sen.

Todisteiden vastaanottamiseen 4 artiklan ja sitä seuraavien artikloiden mukaisesti sovelletaan kuitenkin siviiliprosessilain 126 §:ä sekä sen voimaantulosäätönsä 46 §:ä menettelyä koskevan pöytäkirjan laatimisesta.

6 Millä kielellä kuuleminen on toteutettava, a) kun esitetään 10–12 artiklan mukainen pyyntö ja b) kun todisteet vastaanotetaan välittömästi 17 artiklan mukaisesti?

Säännöissä ei suoraan käsitellä tätä seikkaa.

Asetuksen 5 artikla, jonka mukaan pyynnöt ja ilmoitukset on laadittava pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion virallisella kielellä, voi osoittaa, mitä kieltä kuulemisissa on käytettävä.

Kun pyyntö esitetään asetuksen 10 artiklan ja sitä seuraavien artikloiden mukaisesti, mikä tarkoittaa, että on sovellettava pyynnön vastaanottaneen jäsenvaltion kansallista lainsäädäntöä, kuuleminen on pidettävä italiaksi.

Siviiliprosessilain 122 §:n mukaan italian kieltä on käytettävä koko oikeudenkäynnin ajan. Mikäli kuultavana on henkilö, joka ei puhu italiaa, tuomari voi määrätä tulkin.

On huomattava, että 17 artiklan mukaisissa menettelyissä sovelletaan pyynnön esittäneen valtion lakia. Tämä säännös voi vaikuttaa myös todisteiden vastaanottamisessa käytettävään kieleen. Tällöin käytetään pyynnön esittäneen valtion kieltä. Tässä tapauksessa voidaan tarvita tulkkia.

Viranomainen, jolla on toimivalta myöntää lupa välittömälle todisteiden vastaanottamiselle, voi myös antaa ohjeita todisteiden vastaanottamisen edellytyksistä, esimerkiksi käytettävästä kielestä.

7 Jos tarvitaan tulkkausta, kuka vastaa tulkkauksen järjestämisestä näissä kahdessa erityyppisessä kuulemisessa ja mihin tulkit pitäisi sijoittaa?

Sääntöihin ei sisälly erityisiä määräyksiä, jotka koskevat tätä seikkaa.

Asetuksen 10 artiklan ja sitä seuraavien artikloiden mukaisissa menettelyissä noudatetaan pyynnön esittäneen valtion lakia.

Kaikissa tapauksissa toimitaan siviiliprosessilain 122 §:n 2 momentin mukaisella tavalla.

Siviiliprosessilaissa säädetään tulkin määräämisestä silloin, kun kuultavana on henkilö, joka ei puhu italiaa. Oletuksena on siis, että oikeudenkäynnin (ja oikeudenkäynnin tuomarin) kieli on italia.

Tulkkien käytöstä aiheutuviin kuluista vastaa pyynnön esittänyt oikeusviranomainen (ks. asetuksen 18 artikla).

Asetuksen 17 artiklan mukainen menettely: katso 6 kohta. Kuulemisessa käytetään pyynnön esittäneen valtion kieltä. Taho, joka vastaa tulkkien määräämisestä, määrättyy siis pyynnön esittäneen valtion lainsäädännön mukaan.

Tässä tapauksessa toimivaltainen viranomainen, joka myöntää luvan välittömälle todisteiden vastaanottamiselle, voi pyytää tulkin määräämiseksi tarvittavia tietoja.

8 Mitä menettelyjä sovelletaan kuulemisen järjestelyissä ja kuulemisajankohdan ja -paikan tiedoksi antamisessa kuultavalle henkilölle? Paljonko tiedoksiannon ja kuulemisajankohdan välille olisi jätettävä aikaa kuulemisajankohdasta päätettäessä, jotta se olisi riittävä?

Siviiliprosessilain 250 §:n mukaan haastemiehen on asianosaisen pyynnöstä annettava todistajille tiedoksi, että näiden on saavuttava tiettyyn paikkaan tietynä päivämääränä ja tiettyyn aikaan. Lisäksi hänen on ilmoitettava heille, kuka on todisteita vastaanottava tuomari ja missä asiassa heitä kuullaan.

Siviiliprosessilain täytäntöönpanosäädöksen 103 §:n mukaan todistajille on lähetettävä kutsu viimeistään seitsemän päivää ennen kuulemistä.

Todistajien kuulemistä koskevat säännöt perustuvat siviiliprosessilain 244–257 bis §:än sekä täytäntöönpanosäädöksen 102–108 §:än.

9 Mitä kuluja videoneuvottelun käytöstä aiheutuu ja miten ne maksetaan?

Kulut, jotka aiheutuvat asetuksen 4 artiklassa tarkoitetusta todisteiden vastaanottamisesta (epäsuorasti) 10 artiklan 4 kohdan mukaisen videoneuvottelun välityksellä, korvataan pyynnön vastaanottaneen viranomaisen hakemuksesta, kuten 18 artiklan 2 kohdassa säädetään.

Tästä korvausvelvollisuudesta ei säädetä, kun kyseessä on 17 artiklan mukainen ulkomaisen viranomaisen suorittama välitön todisteiden vastaanottaminen videoneuvottelun välityksellä.

10 Mitä vaatimuksia on mahdollisesti asetettu sen varmistamiseksi, että henkilö, jota pyynnön esittänyt tuomioistuin välittömästi kuulee, on saanut tiedon siitä, että kuuleminen toteutetaan vapaaehtoiselta pohjalta?

Pyynnön esittäneen viranomaisen on ilmoitettava kuultavalle henkilölle, että todisteiden vastaanottaminen perustuu vapaaehtoisuuteen: 17 artiklan mukaan tämä on yksi niistä edellytyksistä, joiden on täyttyvä, jotta lupa välittömään todisteiden vastaanottamiseen voidaan myöntää.

Sääntöihin ei kuitenkaan sisälly vastaavia pyynnön vastaanottanutta viranomaista koskevia velvollisuuksia.

11 Millä menettelyillä kuultavan henkilön henkilöllisyys varmistetaan?

Yleensä pyynnön esittänyt viranomainen, joka toteuttaa videoneuvottelun 17 artiklan mukaisesti, on vastuussa todistajan henkilöllisyyden tarkistamisesta.

Kun kyseessä on epäsuora todisteiden vastaanottaminen, todistajien kuulemisen yhteydessä tapahtuvassa henkilöllisyyden tarkistamisessa noudatetaan siviiliprosessilain 252 §:ä, jonka mukaan tutkintatuomarin on kysyttävä todistajan etunimeä, sukunimeä ja isän nimeä sekä tämän ikää ja ammattia ja pyydettyä todistajaa kertomaan, mikäli tällä on läheinen sukulaisuussuhde osapuoliin tai vaatimuksia oikeudenkäynnissä.

Henkilöllisyys tarkistetaan valan vannomisen jälkeen, mistä säädetään siviiliprosessilain 251 §:ssä. Käytännössä tutkintatuomari pyytää todistajalta myös henkilöllisyystodistusta ja antaa sen tiedot kirjattavaksi menettelyn pöytäkirjaan.

Mikäli kuultavilla osapuolilla on mukanaan erityisasianajaja, tarvitaan myös erityisvaltakirja.

12 Mitä valan vannomiseen liittyviä vaatimuksia sovelletaan ja mitä tietoja pyynnön esittäneeltä tuomioistuimelta tarvitaan, kun valaa edellytetään 17 artiklan mukaisessa todisteiden välittömässä vastaanottamisessa?

Asetuksen 17 artiklassa mainittua menettelyä koskevaa erityissääntöä ei ole. Olisi hyödyllistä saada tietoja väärän valan tai tietojen salaamisen rikosoikeudellisista vaikutuksista (pyynnön esittäneen valtion lainsäädännön mukaan).

13 Miten varmistetaan, että videoneuvottelupaikalla on yhteyshenkilö, johon pyynnön esittänyt tuomioistuin voi ottaa yhteyttä, ja että kuulemispäivänä paikalla on henkilö, jonka tehtävänä on käyttää videoneuvottelulaitteita ja huolehtia mahdollisista teknisistä ongelmista?

Italian vankilaviranomainen (Dipartimento dell'Amministrazione Penitenziaria) on vastuussa videoneuvottelulinkeistä ja suorittaa järjestelmän yhteensopivuustarkistuksen yhdessä ulkomaisen teknisen henkilökunnan kanssa videoneuvottelua edeltävinä päivinä.

14 Mitä mahdollisia lisätietoja pyynnön esittävältä tuomioistuimelta tarvitaan?

Kansainvälistä oikeusapua pyytävän oikeusviranomaisen olisi myös toimitettava käytettävissään olevat tekniset tiedot maassaan käytetystä videoneuvottelujärjestelmästä sekä ilmoitettava yhteyshenkilön, mieluiten teknisen erikoisasiantuntijan, nimi ja puhelinnumero sekä näissä toiminnoissa käytettävä kieli.

Päivitetty viimeksi: 07/06/2021

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa.

Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.